

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η Λατινική γλώσσα

1. Σε ποια γλωσσική οικογένεια ανήκει η Λατινική;
2. Ποιες διαλέκτους της αρχαίας Ιταλίας γνωρίζετε;
3. Γιατί οι Ρωμαίοι σί όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποιούν το επίθετο ρωμαίος, ενώ για τη γλώσσα τους διατήρησαν το επίθετο λατινική;
4. Πού οφείλονται οι ομοιότητες της Λατινικής με την Ελληνική; (3)
5. Τι γνωρίζετε για την καταγωγή του λατινικού αλφαβήτου;
6. Τι γνωρίζετε για την αρχέγονη Λατινική γλώσσα; Από πότε η Λατινική καλλιεργήθηκε συστηματικά και άρχισε να δίδει αξιόλογη λογοτεχνική παραγωγή;

Η γένεση της ρωμαϊκής λογοτεχνίας

1. Τι γνωρίζετε για τη γένεση της ρωμαϊκής λογοτεχνίας;
2. Τι γνωρίζετε για τον Λίβιο Ανδρόνικο και τη συμβολή του στη γένεση της ρωμαϊκής λογοτεχνίας;

Εποχές της ρωμαϊκής λογοτεχνίας

1. Τι γνωρίζετε για την οριοθέτηση των εποχών και των περιόδων της ρωμαϊκής λογοτεχνίας;
2. Παλαιότερα, όσον αφορά στην οριοθέτηση των περιόδων της ρωμαϊκής λογοτεχνίας, επικρατούσε μια αριστοκρατική αξιολόγηση. Γιατί η οριοθέτηση αυτή θεωρείται σήμερα αντιεπιστημονική;
3. Με ποια κριτήρια έχει, κατά καιρούς, επιχειρηθεί η οριοθέτηση των εποχών και περιόδων της ρωμαϊκής λογοτεχνίας; Ποιες οριοθετήσεις προτείνονται βάσει των κριτηρίων αυτών;

Γενικά χαρακτηριστικά της ρωμαϊκής λογοτεχνίας

1. Να αναφέρετε συνοπτικά τα βασικά χαρακτηριστικά της ρωμαϊκής λογοτεχνίας.

2. Με ποιο τρόπο επαληθεύεται η στενή συνάφεια της ρωμαϊκής λογοτεχνίας με την ελληνική γλώσσα και γραμματεία;
3. Ποια είναι η σχέση του ρωμαίου λογοτέχνη με το ελληνικό πρότυπο;
4. Για ποιο λόγο παρατηρείται ανάμειξη διαφορετικών χρονικά προτύπων στη ρωμαϊκή λογοτεχνία;
5. Να αναφέρετε μερικά παραδείγματα που αποδεικνύουν την ιδιόρρυθμη εξέλιξη των λογοτεχνικών ειδών, την αλλοίωση ή μεταμόρφωσή τους από τους Ρωμαίους.
6. Ποιες βασικές ιδέες που αποτελούν τον ιδεολογικό πλούτο της ρωμαϊκής κοινωνίας εκφράζονται στη ρωμαϊκή λογοτεχνία;
7. Ποια είναι τα φυσικά χαρακτηριστικά της ρωμαϊκής λογοτεχνίας;

Κλασική εποχή

1. Να αναφέρετε τα δύο χρονικά τμήματα στα οποία διαιρείται η κλασική εποχή της ρωμαϊκής λογοτεχνίας.
2. Να αναφέρετε ρωμαίους λογοτέχνες, οι οποίοι δέχτηκαν επιρροές από Έλληνες λογοτέχνες των αρχαϊκών, κλασικών και ελληνιστικών χρόνων και τους οποίους οι πρότεροι ανταγωνίζονταν αποτελεσματικά.
3. Τι γνωρίζετε για το κίνημα των Νεοτέρων;

α. Οι χρόνοι του Κικέρωνα

1. Να αναφέρετε τα γενικά χαρακτηριστικά τόσο της εποχής του Κικέρωνα όσο και του Ρωμαίου λογοτέχνη της ίδιας περιόδου.
2. Να αναφέρετε τα ρητορικά έργα του κορυφαίου εκπροσώπου της πεζογραφίας, του Μάρκου Τυλλίου Κικέρωνα (106-44 π.Χ.).
3. Από πού αντλούμε πληροφορίες για την πολύπτυχη προσωπικότητα του Κικέρωνα και ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά του τρόπου γραφής του, τα οποία τον εντάσσουν στον παρνασό των αθανάτων της παγκόσμιας λογοτεχνίας;
4. Ποια στοιχεία αποδεικνύουν την άποψη που υπήρχε ήδη στα χρόνια του Κοϊντιλιανού (1^{ος} αι. μ.Χ.) σύμφωνα με την οποία ο Βάρων (116-27 π.Χ.) ήταν ο πιο καλλιεργημένος ανάμεσα στους Ρωμαίους και ο καλύτερος γνώστης της λατινικής γλώσσας και όλης της αρχαιότητας;
5. Να αναφέρετε (ονομαστικά) τους τρεις ιστοριογράφους των χρόνων του Κικέρωνα και το είδος της ιστοριογραφίας στο οποίο εξειδικεύεται και διαπρέπει ο καθένας.
6. Ποιος Ρωμαίος ιστορικός διέπρεψε στη συγγραφή απομνημονευμάτων, ποιος στην ιστορική βιογραφία και, τέλος, ποιος στην ιστορική μονογραφία;

7. Τι είδους ποίηση αντιπροσωπεύει ο ποιητής Βαλέριος Κάτουλλος (84-54 π.Χ.) και ποια ήταν η πηγή της έμπνευσής του;
8. Ποιος ο τίτλος και ποιο το θέμα του σκοτεινού φιλοσοφικού έπους, που έγραψε ο επικούρειος επαναστάτης ποιητής Λουκρήτιος (96-53 π.Χ.);
9. Το σατιρικό έργο του Βάρωνα. Ποια είναι η διαφορετική οπτική του σε σχέση με τους άλλους ποιητές της εποχής του;

β. Αυγούστειοι χρόνοι

1. Ποιοι και γιατί υποστηρίζουν οικονομικά τα κορυφαία ταλέντα της εποχής του Αυγούστου;
2. Να αναφέρετε ονομαστικά τους πέντε μεγάλους ποιητές των χρόνων του Αυγούστου και το ποιητικό είδος στο οποίο επιδίδονται και διαπρέπουν.
3. Για ποιο λόγο ο Πόπλιος Βεργίλιος Μάρων (70-19 π.Χ.) θεωρείται ο εθνικός ποιητής των Ρωμαίων;
4. Ποιο είναι το λογοτεχνικό πρότυπο του Βεργιλίου στη συγγραφή των Γεωργικών και των Εκλογών του και ποια η επίδρασή του στους νεότερους λογοτέχνες;
5. Για ποιο λόγο ο Κόϊντος Οράτιος Φλάκκος (65 π.Χ.-8 μ.Χ.) καυχιόταν ότι πρώτος αυτός μετέφερε το αιολικό άσμα στην Ρώμη;
6. Ποίου ποιητικού είδους θεωρείται ευρετής ο Οράτιος;
7. Ποιας αναγνώρισης έτυχε ο Οράτιος από τους συγχρόνους του;
8. Να αναφέρετε την τριάδα των ρωμαίων ελεγειακών ποιητών και τα βασικά χαρακτηριστικά της ρωμαϊκής ελεγείας.
9. Να αναφέρετε και τα άλλα ποιητικά είδη, πλην της ελεγείας, που επινόησε και καλλιέργησε ο Οβίδιος.
10. Ποια η βασική διαφορά ανάμεσα στο ιστορικό έργο του Βεργιλίου και σ' αυτό του Τίτου Λίβιου;
11. Για ποιο λόγο αξίζει να γίνει αναφορά στον επιστήμονα-λογοτέχνη της εποχής του Αυγούστου, τον Βιτρούβιο;